

БҮРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.М. Обкомой ба ВМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй ОРГАН.

МАЛАЙ ВБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭДХЭЛГЫН ШИИДХЭХЫ ЭТАП

„Колхозуудта общественнэ малажалы хөгжүүлхэ хэмжээнүүд тухай“ ССР Союзай Совнаркомой ба ВКП(б)-ийн Центральна Комитетэй тогтоол хадаа малажалы хөгжөөлгын тодогтоо программын үгсэ ба колхозой общественнэ малажалы үндэснэ нуури-колхозно малажалы ферманүүддэ үлдэ бүхэжүүлгэдэ зориулагданхай байна.

Парти ба правительствын энэ тоншухала тогтоолы ма- тей республикын түрүн кол- хозууд, ферманүүд, стаханов- цууд болбол угаа ехэ дэбжэл- тэйгээр угтаа хан. Тарбага- тайн аймагай, Ворошиловой эрэмжэтэ колхоз (түрүүлг- шөн нүүр Ефремов) болбол зоотехническэ барилгануу- дайгаа планине хвсэд дүвр- гөө: 750 толгой хонидой бай- ра ба хоёр конюшинуудыг баря. Мүн, Б.Куналин сель- совейдэй „Серп и Молот“ кол- хоз (түрүүлгшөн Гербенши- нов) хадаа малажалы дулаан байрануудаар бүрин ханга- хан байна. Эдэ колхозууд болбол ажээлэй база байгуулгада сэрвээр хандаа, „Колхо- зуудта общественнэ малажа- лы хөгжүүлхэ хэмжээнүүд тухай“ тогтоолой бүхүүдхаша- нары хвсэдээр ойлогожо, ма- лажалайгаа хэрэгтэ эрд ху- билтануудыг гаргажа ша- ланан колхозууд, бусадшэ ймагуудта бии.

Эгтөөр, тус тогтоолы бэ- лүүлгэ республика дотор хангалтаггүйгээр ябуула- гдана. СССР-эй Совнарком үү ВКП(б)-ийн ЦК болбол зоотехническэ тогтоол соогоо, бүх колхозуудта малажалы ферманүүддэ байгуулаха ба тэднийн 1940 он хүртэр мал- нуудаар укомплектовалха гэ- жэ заалан байна. Мүнөө бол- тор, манай республикада нэ- гдэшэ шэнэ ферма байгуула- даггүй, мүнөө байгаа ферма- нууд хадаа 1940 ондо тогтоо- гийн минимум хэмжээгээр малнуудаар укомплектовалаг- даггүй байна.

Малы вбэлэй ведэ хайнаар оруулга-малажалы хөгжөөлгын хэрэгтэ шинжлэ- хы удхашанартай. Гэбшэ, манай Бурят-Монголой олон- ной колхозууд болбол энэ хэ- рэгтэ тон хайшахэргээр хан- галан байна. Хорин аймаг болбол зоотехническэ 98 об- ектнуудыг бариха плантай ад, нэгыншэ дүвргэгүй арууны, Улан-Удны айма- гуудта дулаан ба стандартна барилгануудай планууд холо дүвргэгдэдүй. Түнхэнэй айма- гай колхозуудай малажалы ферманүүд хадаа тэжээлээр минн 48.5 процент, Задын ай- маг—49.5 проц. хангагданхай. Эдэ бүгдэ хадаа ВКП(б)-ийн айкомууд ба аймгисэдкоомууд болбол энэ историйска тогтоолой гүнзэгй удхашана- ры хвсэд ойлогговй ба кол- хозно массын мэдэрлэдэ хүр- гөөгүй, тэднийн үргөөр эл- сүүлгэгүй байхынь харуулана. Наяхан, ВКП(б)-ийн ЦК ба СССР-эй Совнарком болбол „Колхозуудта общественнэ ма- лажалы хөгжөөлгын хэмжэ- энүүд тухай“ тогтоолой дүвргэ- лэйн ябаса тушаа тухай тог-

тоол гарагхан байна. Энэ ха- даа колхозууд тухай, колхоз- нигууд тухай, тэднэй интер- есүүд тухайда парти ба прави- тельствын үдэр бүрин, эсэ- гын анхаралыг үшөө дахин гэршэлнэ.

ЦК ба СНК болбол энэ тогтоол соогоо, колхозно малажалы хөгжүүлгэдэ эгээл шухала анхаралаа табихынь бүхы советскэ, партийна ба общественнэ организацинуудыг, уряалана.

„Нютагуудай организа- цинуудай урда гурбан зорил- гонууд табигдана. Нэгэд- хээр, фермагуй колхозуудта малажалы ферманүүддэ эм- хидхэхэ ба 1940 ондо, тогтоо- догон тоогой зэргээр малаар укомплектовалха. Хоёрдо- хоёр, ерэхэ жалдэ, илан- гаяа нэгдэхэ ба хоёрдохы кварталнуудта мяха тушаал- гын планине хвсэд дүвргэгдэ хангахаар тоогой малнуудыг хайн тэжээлдэ оруулха. Гур- бадахаар, колхозно малда шөрүн, шэмэтэ ба концентри- рованнэ тэжээлүүдэй шухала запасыг байгуулха.“ (Ц. О. Правда).

Партийна ба советскэ ор- ганизацинуудай хүтэлбэрил- шэд болбол малажалы хэрэг- гэй түлөө большевикскээр, сэрвээр оролсоо наан, колхознигууд—малажалыхы- дай массыг стахановска хү- дэлмэридэ эмхидхэхэ наан, эдэ зорилгонууд амжалтатгайгаар шиндхэгдэхэ байна.

Мүнөө ведэ, бүхы Советскэ Союзай ажаллад хадаа угаа ехэ политическэ ба үйлдбэ- рийн дэбжэлтэ дээрэ байна. Алдарт Улаан Арми болбол агууехэ сүлөөлгын зорил- гые—Баруун Украинны ба Баруун Белоруссийн ажал- шан арадыг панска дарлал- тааа сүлөөлгын амжалта- тайгаар бэлүүлжэ байна. „Мүнөө манай зорилго, хүд- лэмэришэн ба тарашан бү- хэнэй зорилго, служаши ба интеллигент бүхөнэй зорилго хадаа өөһөднгөө постнуудта үнэн сэхээр ба зоригтойгоор ажаллажа, энэгээрээ Улаан Армида туһаламжа үзүүлжэ байна“—гэһэн, советскэ прави- тельствын урялыг манай оро- ной хүдэлмэришэд ба колхоз- нигууд болбол стахановска ажаллаар хярусажа байна.

Гална, нютагуудай ажал- шалай депутатуудай Сове- дүүдтэ хүнгалгада бэлдхэл- ябуулагдана. Эдэ бүхыгөө дулдан, колхозно массын активност, ажалай энту- зиазм угаа үндэр хэмжөөдэ.

Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкадэ 1940 ондо хабаа- далсаха эрхэ олохын түлөө, малажалы эрхмээр үбэл- жүүлхын түлөө социалисти- ческэ соревновани үдэрхөө үдэр бүри үргэдэнэ. Партийна, советскэ, комсомольскэ организацинуудай зорилго хадаа, колхозно тарашанай үүсхалыг, тэднэй энтузиазмыг толгойлох ба социалистиче- скэ соревнованин туг доро, энэ жэлэй малай үбэлжэлгэдэ жэшээтэ хайнаар бэлдхэхэ ба үнэгрэхэ, энэгээрээ, парти ба правительствын историйска тогтоолыг хэрэг дээрнэ бэлүүлжэ ябадалда байна.

СССР-ей VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIDIYMEI УКААЗ

Moskoovsko, Kalliinska, Leeningraadska, Beloryyske, Kijevske, Хаарьковска ба Орловско оокругуудта, huralsalai sboornuudta tatagdahan vojeenne ujalgata zapaasuudijji mobilizaacalxa tuxai

1. Moskoovsko, Kalliinska, Leeningraadska, Beloryyske, Kijevske, Хаарьковска ба Орловско оокругууддах, speclaalna захиралтин гурмаар, sentiaabrilin 7-до, sboornuudta tatagdahan naqaalnguudal ba riadovoi sostaavai vojeenne ujalgata zapaasuudijji, gadaadiin tusgaar ysloovinuudal balhan deerehee, tusgaar захиралтин болтор mobilizoovanno geze tooloxo.

2. Tatagdagxa xynnydtei, xdelmerideg газартань хысэд расчод хелхил—фактическа хыделмерилхэн сагайн заарботно хыле, хоёр недеелдэ амаралтин tedxemiziji ba amaraltea abaagyni tyloo kompensaciiji tyelxijini byxli bydzeetne yrezdeeninyudijji, gyrenei, kooperativna ba axaalin predprijaatnuud ba obseestvenne organizaacanuudijji ujalgalxa.

Myngе ygelgijji, ede yrezdeeninyud ba organizaacanuudal zaarobotno xylehenyudai nitte foondnuudhaa xexe.

3. Zapaasai naqaalnguudal sostaavta tatagdagsadta oklaadijini, RKKA-da, terenel balhan staatina tuшаалайн johoor togtooxo.

4. RKKA-da tatagdahan, mlaadxa naqaalnguudal ba riadovoi sostaavai bylenerte hara byriliin tedxemiziji tyex:

a) xerbee byle soonь azalxexe sadaxa cleengyudai ygei baigaa haanь: goorodto, azalxexe sadaxagyi nege xynel balxahan, hara byri—80 tyxerig, xojor xynel balxada—120 tyxerig, gurba ba tereenhee deesee baigaa haanь—160 tyxerig, ba xydee niutaguudta, ene

syymliin 50 procentiin. a) xerbee byle soonь azalxexe sadaxa nege xynel balxahan, xylmeri xexe sadaxagyi xynnydenь 3 ba 3-haa olon baigaa haanь—goorodto hara soo—120 tyxerig ba xydee niutaguudta—60 tyxerig.

Tedxemzenyudijji tomiloxin tula, aimagai gyisedxexe komiteedyudai dergede, vojeenne komissaarai xabaadalgataigaar komissanuudijji baiguulxa.

Tedxemzenyudijji tomilxo tuxai asuudalnuudijji gurba yderel bolzor soo shidxexe. Tedxemzenyudijji tyelglin gargaanuud xadaa respblikaanьska bydzeedyudai zoonnyudhee gargaalagdaxa ba ene bydzedeen, СССР-ей SNK-ey rezeevne foondhoo ygtexe байна.

5. Tatagdahan zapaasai vojeenne ujalgataд bygedende, tedenei ezelle balhan ger balranuudijini, terehelen xylmerishad ba slyzashchineri, tedenei balhan tusaalnuudlin usaarax ylexe. Sboornuudal vhenel hyyle, xylmerishad ba slyzashchinerijji urdada ba n xylmeridenь oruulxa.

6. Dursagdahan xemzeja, buulganuudijji yngergelgede, nemelte krediidyudai tabligijji, SSR Sojuuzai Arada Komissanuudal Soveed xaraalxa байна.

СССР-ей Verxoovno Soveedei Prezidiymei tyryylege M. Kalliin СССР-ей Verxoovno Soveedei Prezidiymei sekretarь A. Goorkin

Moskva, Kreml. 1939 onoi sentiaabril 23.

Azalşadiiji şine bişegte hurgalgada aktiivnaar xabaadalsaja

Xynzonijji şine bişegte hurgaxa—xynete ba gyrenei şuxala xemzejabuulgijji, manai Xorilin aimagta ba ilangajaa Xezenglin kyystde, jamaaraar jabuulxa baihijji todoruulan bişexe xyselteib.

Burlaad-Mongol bişegijji orod alfaviidta oruulaga xadaa arada kылтырын агуулхе badaraltin gersenь myn.

Ene xadaa Leenin-Staalai natsionalna politikiin ilalta ba kылтырне front deere xegdehen istoričeska alxam bolno.

Tus xemzejabuulga bolbol gansa le togtoomzonuud, haişaalga ba diklaraacaar xizaarşalgada bişe, xarin, azalşadai eehedlinь oroldolgo ba aktivistarai yrgen dalaisata xylmeriөөr bejelylegdexe baihainlinь eli. Zygeer, Xorilin aimagta ba ilangajaa Xezenglin kyystde, azalşadiiji şine bişegte hurgaxlin tuşaa xenşji xeregseenegeyi.

Orod alfaviidta orolgiln udxaşanar tuxai, oilguulailin xylmeri jabuulagdanay. Bagşanar, ilangajaa nahatanai hurguulinuudal hurgagsad xadaa xyşed beledegdeedyi. Hurguulinuudal bagşanarai kyrs bolhon aad, tende arai geze arba garan bagşanar suglarhan ba mil 5 xonogto huralsaad tarahan balxa jym.

Jynde ilme yşeen bagşanar suglaraab gebel, raiONO xadaa beledelei xylmerilijji jabuulaagyi, bagşanarta xyşed sonoxoogyi baigaa.

Aradzondo zaaxa bagşanarai kyrs bolbol raiONO-gołşji dergede, kyystnydteşji emidxegdegeyi baina. Tilmehee, nahatanai hurguulinuudal huragsad xadaa şine alfaviidta huralsal, zygeer bişeglinь ba unşalgiin gurlmijji medelgeeree nileed xozomdonxoi baldag. Eneenhee bolzo şine alfaviidtar huralsalga xadaa manai aimagai olonxi niutaguudta oroldoşji emidxegdeedyi. Xesen-

gliin, Doodo-Xudanai somonuudal kolxoozuudaxi nahatanai hurguulinuud xylmerilnegeyi şaxuu.

Xedit ilme balbaşji haanь, Gegeerelei tahag ba somselsoveedyud xyrtetee negeşji serjoozon xemxee abnagyi, xarin tuxai direktiv xyliegeed duugai huudag.

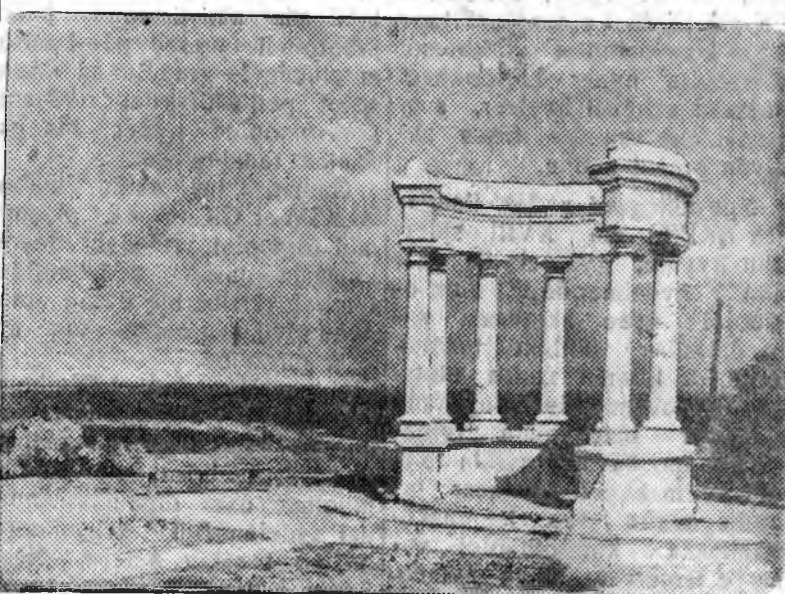
Gadna, huralsalai knlgenyudijji gargaalga tuxai byrişji şangaar xelele xeregeti. Uşaranь, BMASRR-ey gegeerelei Narkomada ba Burlaad-Mongoloi gyrenei xebel bolbol huralsalai knlgenyudijji gargaaxadaa, hurguulinuudal ereltijji xangaar gy, ali jadaşin sagta goltyleb xangaxaar xaraaduulxa balhan aad, yndenee, ton dutamagaar xelehen baina—l-dexi ba ll-doxi klaassuudta yxexe knlgenyud ygei baina.

Şine alfaviid deere garhan negeş knlige oldodoggyi. III-daxi klaassai huragsad bolbol xuaşan alfaviidtar xeblegdehen jestivznaanai, geograafi g.m. knlgenyudijji unşana. Ene byxli xadaa huragsadiiji şine bişegte hurgaxa xereget ton jixehaad uşaruulna, Şine bişegijji, ene geze knlgegygeer, seezee zaaxa baatai bolonxoibdi.

Şine bişegte aradzoniiji hurgaxa ba tere predmeeder hurguulinuudta zaabarilxa g.m. xylmeridexi dutuu dundaanuudijji tooloxo boloo haa, nileed olon.

Narkomproos, raiONO, aimgyisedkoom ba somselsoveedyud bolbol xylmeridexi dutuu dundanuudaa daril usad-xan, şine bişegte hurgalgijji yrgeneer emidxexeer boloo. Soveed bagşanarai soloto aarmi xadaa aradzoniiji şine bişegte hurgaxa xereget, ton aktiivnaar xabaadalsaxa johotoibdi.

ZANA CEDEENOVNA DUGAAROVA—BMASRR-ey gabjanta hurgaga-

Orodoi seregyud bolbol Poltaava şadar şveedske aarmijji butasoxihonhoonь xoişo 230 zilei gyisehende. ZURAG: DEERE Poltaavьska garnizoonoi glaavna byxe zyygliin balhan gazarta tabigdanxai „Sagana Beseedke“ geze barilga. (Sojuuzfoto).

RKKA-gei generaalna ştaabai operativna medee

Sentiaabrilin 26-nai torşo dotor, Ulaan Aarmilin qaastnuud xadaa demarkacioonno llini teeşе tyrilgeşе yrgelzelheer jabaza, Osoveec krepesitiiji, Xoolm, Zamoostje, Ravaa, Rysska, Samboor gooroduudijji azelhen ba Raigorodook, Osoveec, Sookoli (Belostookhoo baruun-uragsaa 35 kilomeetrite), Meleicil (Veelskehee baruun-uragsaa 25 kilomeetrite), Beela, Xoolm, Zamoostje, Zavorov, Samboor, Tyyrka (Dragobilchaa baruun-uragsaa 40 kilomeetrite) llininyudte xyrehen байна.

Baruun Ukrainada ba Baruun Beloryyside poolsko sere-

gydei ylegdelnyudai esergyyselgijji usadalgada, Ulaan Aarmilin qaastnuud xadaa Brest-Litovsko ba Vlodavai xoorondoxi, tymer zamai 30 eşelonuudta, 25 miangan xynnydijji buu zebseggyi ba pleende abhan baina. Tereenhee gadna Kabrlinai urdaxi raloondo—nege mianga xynnyd, Xoolmil raloondo—8 mianga xynnyd ba nege mianga morid, Janoovklin raloondo (Xoolmhoo baruun-uragsaa 20 kilomeetrite)—2500 xynnyd, zebsegelgeteiger ba vojeenne eldeb xeregselnyuditeiger abtaba.

Baranooviş goorodto

Baranooviş, sentiaabrilin 25. Baranooviş goorodoi sag zuurlin ypravleeni xadaa xydelmeridee orobo. Goorodoi predprijaatnuudta, „Eekspart“ zavoodto (300 xyn suglaraba), modonoi xojor zavooduudta, tymer zamai depoodo, xylmerişedei ba slyzashchineri, myn tereşelen bagşanar ba poçtoovo xylmerileşedei suglaanuud bolbo. Byxil suglaanuudta, azalşad xadaa Ulaan Aarmi, Soveed Sojuuz ba terenel pravilteystvo tuxai ton xyxlyyteiger xelebed.

Sag zuurlin ypravleeni, ger bairin, hurguulin, finaansova, edee xooloi ba texničeske tahaguud, tereşelen xylmeri-gyşyudte temeselgin gryppeygyş ydelmeriөө exilbe, ende mianga garan xylmerigyşyud biij ym.

Sag zuurlin ypravleeni bolbol baanklin balxa gerijji bolzorhoon urid dyrgexe ba goorodto xargijji haizaruulxa geze şidebe.

Myneoder, sag zuurlin ypravleeni xadaa exin hurguulinuudai erileşedei ba hural-

salai dunda zavedeeninyudai direktornyudai soveşcaani zarlab. Hurguulin xylmerinyudijji emidxexe tuxai huralsalai plaan tuşaa asuudalnuud zybşen xelsegdehen baina. Sag zuurlin ypravleeni xadaa byxil hurguulinuudaxi zaalgil 1 tyrelxi xelen deere oruulxin belledxenyudijji iabuulna.

Tereşelen, Baranoovişeska yjeedlin dereevnyudte suglaanuud bolbo. Tariaşadai komiteedyd hungagdaba, ene xadaa seloonuudta gurim baiguulxa xeregijji bejendee daaza abhan baina. Tariaşadai komiteedyd bolbol batraguudta ba gazargyl tariaşadta gazarnuudijji xubaalgada orobo. Ygeteşyudte yxer malnuud xubaagdan ygtexe.

Dereevnyudte ugaa jixe debzeltenyud yzgedene. Yder byri, ygleogyhee exileed ydeselen boltor, sag zuurlin ypravleeni tariaşadhaa tyloolegged jirene. Edener xadaa Ulaan Aarmilin jirexede, tariaşadai bajaraar ugtahan aguu jixe entyziiaazm tuxai xelened. (TASS)

Baruun Ukrainada ba Baruun Beloryyside radiokoncertnyud

Sentiaabrilin 26-da, Baruun Ukrainlinь ba Baruun Beloryysiln azalşadta, byxesojuznaa radiokomiteeder emidxegdehen xojor radiokoncertnyudai negeniln yngergedee байна. Ene xadaa Moskvaadaxi iskyystvin xylmerileşedei centralna klybye, Kominteerlin neremzete

radiostaancaar ba Kijev ba Miinsklin radiostaancanuudaa translirovalagdanь. Xojordoxi koncertn, sentiaabrilin 28-da moskoovsko televizovanno ceenthee ba Leeningraadhaa ygtexe байна.

Xojor koncertnyudijji ygelgenyud xadaa moskoovsko sa-gaar 21 qaasta exilxe.

BARUUN FROONTDO GERMAANSKA SEREGYUDEI AKTIIVNOST

Loondon, sentiaabrilin 25. (TASS). Parizhaa raadiogoor Reiterei medeesehenei johoor, xojor yder yrgelzelhen, daisadai ton jixe aktiivnostlin hyyle, francuuzska seregyud xadaa dobtolgojoo daxin şinedebe. „Eneentei daşaramduulan, aagenstei medyyne, daisadai aktiivnost xadaa, baruun bexizylygenyudte Giltler jirebe geze tuxailagdanantai daşaramduulan bolhon gansaxan le demonstracanuudaa daisadai aktiivnostlinь bolno gy, ali ene

xadaa Riigfridlin llini ba xiliin xoorondo ezelegdehen territotijoo eertee busaaxlin zorilgoor francuuzska avanpostnuudta dobtolgin temdeg bolno gy geze asuugdana. Hyyle uşarta, ezelegdehen bexizylygenyudai llininyud xubilagdahan, tereenhee gadna şine bexizylygenyud ba poroovołoño xaalтануудай şineer baiguulagdahan deerehee, germaanska udaarna qaastnuudai zorilgonuudань berxeşeelte baina geze tuxailagdana.“

Tanigdaagyi podvoodno loodkanuud Soveed uhanuudta yzegdebe

Leeningraad, sentiaabrilin 26. (TASS). Soveed dozoorno yudnenyudai medeesehenei johoor, myneoder, Lyuzske gubehene xolo bişe, 14- ba 15 şaasai xoorondo, xeden

gazarnuudta, podvoodno loodkanuudai xojor periskopanuud xaragdahan baigaa. Baltiiska floodoi komandovanlaar, zaagdahan pyunknyudte, podvoodno loodkanuudai istrebitelnnyud elşgeegdebe.

MOSKVAADA, GERMAANIIN GADAADA XEREGYUDEI MINIISTR G-N FON RIBBENTROOP JIREXEN

СССР-ей pravilteystvin urlaagar, Germaniilin gadaada xeryudai ministр g-n Fon Ribbentrop xadaa Poolşodo-ol soblitinuudai xolbootol

asuudalnuudijji СССР-ей pravilteystvotol zyşben xelxelin tula ene onoi sentiaabrilin 27-do, Moskvaada jirexenь.

